

Viktoriiny vodopády

O hlušující hukot, barevná duha z vodní tříště, záclony vody. Jen těžko mohou popsat slova jeden z nejkrásnějších a nejpozoruhodnějších výtvarů přírody, který se nachází na hranici mezi Zimbabwe a Zambíí. Je tomu přesně 150 let, co je poprvé spatřil Evropan, a protože byl Brit, jak se sluší a patří, pojmenoval je po své královně. Viktoriiny vodopády. V domorodém jazyce se jim říká Mosi-oa-Tunya a název je to mnohem přiléhavější. Znamená totiž Hromový kout.

Zambezi mezi Zimbabwe a Zambíí

Řeka Zambezi se tu rozšiřuje na úctyhodných 1700 m, aby se pak s pořádným řevem zřítíla více než sto metrů volným pádem do úzké soutěsky a v ní zůstala uvězněná několik kilometrů. Síla vodopádů je ohromná. Odhaduje, že v období dešťů tu minutu co minutu padá 545 milionů litrů vody. Není divu, že taková síla vymrští vodní tříšť až do půlkilometrové výšky a pak kropí okolní zelený prales. Charakteristickou mlhu vysoko nad vodopádem lze pak vidět až z dvacetikilometrové dálky.

Livingstone a Holub

Psal se 17. listopad 1855. Skotský lékař David Livingstone, cestovatel a misionář, který

FOTO: ARCHIV

sehrál rozhodující roli v pronikání do nitra černého kontinentu, se plavil na kánoji po klidné řece Zambezi. Řece, již považoval za „Bohem stvořenou dopravní cestu“, jež by mohla otevřít přístup do vnitrozemí jižní Afriky. Náhle uslyšel dunivý rachot. Raději přistál na jednom z ostrovů uprostřed mohutného toku řeky. Na špičce ostrova pak ustrnul. Voda za ostrovem prostě nebyla, vypadalo to, že mizí v zemi. „Nevěřicně jsem se od-

tud díval do hluboké propasti, jejíž protější břeh se zvedal nedaleko. Vodní proud téměř tisíc metrů široký padal do nejméně stometrové hloubky, kde se veškerá voda musela vejít do koryta širokého pouhých patnáct či dvacet metrů,“ napsal. Podruhé se Livingstone vydal k vodopádům v srpnu 1866 a pokusil se změřit hloubku propasti. Jeho odhad, provedený s pomocí lana se závažím, byl poměrně přesný – 108 metrů.

V září 1875 dospěl k Viktoriiným vodopádům i český cestovatel Emil Holub. Oblast navštívil i při další expedici v roce 1885. Pokračoval v mapování a průzkumech svého předchůdce, jako první detailně popsal vodopády, nakreslil mapu a provedl geologický průzkum.

Viktoriiny vodopády byly zapísány na seznam světového dědictví UNESCO jako společná lokalita Zimbabwe a Zambie v roce 1989. ●

(in, čtk)

INFORMACE

Ze zambijské strany je nejbližším místem k vodopádům město Livingstone (asi 7 km). Většina turistů ovšem překračuje hranice do Zimbabwe a jako výchozí bod si volí město Victoria Falls. Nabídka ubytování i dalších služeb je zde mnohem větší. Oproti tamějšímu ruchu ovšem Livingstone nabízí příjemný klid. Nachází se zde i Livingstone Museum, věnované zčásti slavnému cestovateli. Zpěněná a divoká řeka v soutěsce pod vodopády se v posledních letech stala jedním z největších rájů vyznavačů adrenalinového raftingu.

